

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119215944
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7119215944.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobkyne: D. K., V.. X.X.XXXX, P. L. Q., L. XX, zastúpenej JUDr. Ondrejom Lučivjanským, advokátom, so sídlom v Košiciach, Štúrova 19, proti žalovaným: 1. R. T., V.. XX.X.XXXX, P. L. Q., L. XX 2. Z. T., V.. XX.X.XXXX, P. L. Q., L. XX, zastúpeným JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Mlynárska 15, o zaplatenie 40.073,68 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 19. mája 2020 sp. zn. 34C/39/2019

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 19. mája 2020 sp. zn. 34C/39/2019 v napadnutom výroku II. o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 19. mája 2020 č.k. 34C/39/2019-102 konanie zastavil (výrok I.), žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo veci samej, nárok na náhradu trov zabezpečovacieho opatrenia a nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti tohto uznesenia (výrok II.) a žalobkyni vrátil krátený súdny poplatok vo výške 2.310,66 € prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom v Banskej Bystrici, Partizánska cesta 9, do 30 dní od doručenia odpisu právoplatného uznesenia (výrok III.).

2. Rozhodol tak v konaní o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 40.073,68 EUR s príslušenstvom a náhrady trov konania. Spolu so žalobou vo veci samej žalobkyňa podala aj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým by súd zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXXX, N. Q. S., N. Q. - T., katastrálne územie T. R., na meno žalovaných 1. a 2. rade.

3. Dňa 22.1.2020 žalobkyňa doručila súdu späťvzatie žaloby z dôvodu, že zo strany žalovaných došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti pred prvým pojednávaním, preto navrhla, aby súd konanie zastavil a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konaniu v rozsahu 100%. Zároveň požiadala o vrátenie kráteného súdneho poplatku. K podaniu predložila potvrdenie banky o vykonaní platby vo výške 40.649,02 EUR žalovaným v 2. rade dňa 21.1.2020, teda po podaní žaloby a nariadení zabezpečovacieho opatrenia konajúcim súdom.

4. Aplikujúc ust. § 144, § 145 ods. 1,2 súd konanie zastavil. Zároveň rozhodol o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku v zmysle § 11 ods. 3,4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP a žalobkyni priznal plný nárok na náhradu trov konania, keďže žaloba bola podaná dôvodne a podľa predloženého potvrdenia k zaplateniu sumy 40.649,02 EUR došlo po podaní žaloby, čím odpadol predmet sporu. Mal za to, že žalovaní v 1. a 2. rade procesne zavinili zastavenie konania, tým že po podaní žaloby dobrovoľne zaplatili žalovanú sumu. Keďže žalobkyňa bola úspešná v konaní o nariadenie zabezpečovacieho konania a bola i procesne úspešná v odvolacom konaní, kde nadriadený súd pripustil späťvzatie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zrušil uznesenie súdu prvého stupňa z 10.1.2020 z dôvodu dobrovoľného splnenia povinnosti žalovanými dňa 21.1.2020, teda žalovaní v 1. a 2. rade zavinili späťvzatie žaloby a návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, súd žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo veci samej, nárok na náhradu trov zabezpečovacieho opatrenia a nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

6. Proti uvedenému uzneseniu podali žalovaní v zákonnej lehote odvolanie proti výroku II. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ a navrhli, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že stranám sporu náhradu trov konania neprizná, alebo, aby ho zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie.

7. Odvolatelia namietali, že sa súd nezaoberal ich námietkami uvedenými už v odvolaní proti predbežnému opatreniu a vôbec neposudzoval vec podľa § 257 CSP, teda neskúmal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Z uvedeného dôvodu považujú rozhodnutie čo do výroku o trovách konania za nepreskúmateľné, pričom zdôraznili, že na strane žalovaných ide o zdravotne postihnutých dôchodcov bez akýchkoľvek iných príjmov mimo dôchodku, výšku ktorého už súd zisťoval u žalovaného v 2. rade, pričom žalovaní nedisponujú úsporami. Žalovaní nikdy nepopierali povinnosť vrátiť žalobkyni kúpnu cenu požadovanú v predmetnom konaní titulom bezdôvodného obohatenia, avšak nedisponovali potrebnou sumou. Preto mali úmysel vyplatiť ju z predaja nehnuteľnosti. Ponúkali túto úhradu. Pri osobných jednaniach mali záujem o mimosúdne vysporiadanie sporu. Žalobkyňa im neoznámila nikdy číslo účtu, ani im nikdy nebola doručená výzva na plnenie. Poukázali na ust. § 257, ktorý predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie s tým, že súd je povinný skúmať, či vo veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti náhrady trovy konania výnimočne prihliadnuť. Keďže súd uvedené neskúmal, jeho postup nebol správny a zároveň mu odvolatelia vytkli, že neumožnil stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu ust. § 257 CSP, resp. vyjadriť sa k rozhodnutiu o trovách konania. Žalovaní nemali možnosť vyjadriť sa k takémuto rozhodnutiu o trovách konania, ani prípadne predložiť listiny na posúdenie možného postupu súdu podľa § 257 CSP. Priznaním nároku na náhradu trov konania žalobkyne ide podľa žalovaných o neprimeranú a neúnosnú tvrdosť voči žalovaným a takáto povinnosť by vážne ohrozila ich samotnú výživu, živobytie, existenciu.

8. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a dospel k záveru, že uznesenie je potrebné v napadnutom výroku zrušiť v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

10. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania podľa ust. § 256 ods. 1 CSP a vychádzajúc zo záveru, že žalovaní zavinili zastavenie konania späťvzatím žaloby, a preto im vznikla povinnosť nahradit' trovy konania žalobkyni, ktorej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

11. Súd aplikoval správne ustanovenie, avšak aj za tejto situácie bolo jeho povinnosťou zvažit', a to aj bez návrhu žalovaných, či nie sú splnené podmienky v zmysle ust. § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania žalobkyni, vzhľadom na ich osobné, majetkové a zárobové pomery, prípadne aj vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci.

12. V zmysle ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Citované ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania v zmysle vyššie citovaného ustanovenia vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. Ide pritom o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. K aplikácii vyššie citovaného zákonného ustanovenia dochádza aj z aspektov sociálnych, kedy súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, pričom si vždy všíma aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Dôvody hodné osobitného zreteľa teda buď spočívajú v dôvodoch na strane sporovej strany alebo v okolnostiach prejednávaneho sporu.

14. Aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

15. Splnenie podmienok pre aplikáciu ust. § 257 CSP súd skúma ex offa, teda bez návrhu strany sporu, ako to bolo aj v doterajšej praxi, zvlášť vzhľadom na situáciu, že od 1.7.2016 súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania ex offa. Z úradnej povinnosti preto musí skúmať aj prípadné (ne)splnenie podmienok v zmysle ust. § 257 CSP.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného úlohou súdu po vrátení veci bude skúmať, či v danom prípade (nie)sú splnené podmienky v zmysle citovaného ustanovenia § 257 CSP pre úplné alebo čiastočné nepriznanie náhrady trov žalobkyni a v závislosti od výsledkov týchto zistení opätovne rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania sporových strán.

17. Za tým účelom súd zistí aktuálne osobné, majetkové, zárobkové a sociálne pomery žalovaných, ako aj majetkové pomery žalobkyne, ktorej inak patrí náhrada trov konania z toho hľadiska, aký bude prípadný dopad rozhodnutia v zmysle ust. § 257 CSP na jej pomery a vezme do úvahy aj ostatné okolnosti konkrétneho prípadu, t.j. okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, okolnosti, ktoré predchádzali podaniu žaloby, postoj sporových strán v priebehu konania a prípadne ďalšie relevantné okolnosti.

18. Až po posúdení celého komplexu okolností relevantných pre rozhodnutie o náhrade trov konania v zmysle ust. § 257 CSP tak, ako sú vyššie uvedené, bude možné posúdiť, či ide o výnimočný prípad pre nepriznanie náhrady trov konania žalobkyni, pričom pri rozhodnutí je potrebné zohľadniť aj výšku trov konania, ktoré žalobkyni patria z toho hľadiska, či ich (ne)priznaním nebude neprimerane zasiahnuté do majetkovej sféry niektorej zo sporových strán.

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).